

EUROSPIN STIGAO U HRVATSKU: "IZVRSNO OKRUŽENJE, OSOBITO AKO VOLITE KONKURENCIJU"

Objavljeno: 12.10.2020

Sredinom kolovoza u Hrvatsku je uz medijsku pompu stigao novi trgovački lanac – Eurospin. Prvu trgovinu otvorio je u Zadru, nakon toga u Požegi, Samoboru i Velikoj Gorici. Do kraja 2020. planirano je otvorenje dućana u Zagrebu, Križevcima i Poreču, a do kraja 2021. otvorenje 20 trgovina i zapošljavanje petstotinjak radnika.

Budući da iz dosadašnjeg pisanja i razgovora s radnicama i radnicima zaposlenim, npr. [u Lidlu](#) ili [Studencu](#), znamo da su uvjeti rada u maloprodaji poprilično loši, zanimalo nas je kakve uvjete Eurospin nudi radnicima u Hrvatskoj – kakva će biti plaća, hoće li biti plaćen prijevoz, koliko je tjedno radno vrijeme, ima li Eurospin mehanizam koji bi kontrolirao potencijalna kršenja prava i jesu li radnička prava u lancu regulirana nekim pravnim dokumentom (pravilnikom o radu ili kolektivnim ugovorom). Zbog toga smo ih kontaktirali, no do danas nismo dobili nikakav odgovor na upit.

Ovaj talijanski diskonter ima oko 1100 dućana, od toga ih je većina bazirana u Italiji, a pedesetak ih je u Sloveniji.

Što kažu talijanski radnici?

Na stranici [za traženje posla „Indeed“](#) radnici mogu ostaviti i komentare tvrtki u kojima su bili zaposleni – Eurospin je jedna od recenziranih kompanija. Ukupna ocjena koju je dobio je 3.6, a pojedinačno ocjene variraju, od čiste trojke do navučene četvorke. Recimo, za kategoriju “Sigurnost posla i mogućnost napredovanja” Eurospin je dobio ocjenu 3.1, za kategoriju “Plaća i materijalni dodaci” ocjenu 3.5, a “Balans između posla i života” ocijenjen je s 3.3.

Ukupnu ocjenu povećavaju petice i komentari koji podsjećaju na fraze iz jezika biznisa koje često čitamo u oglasima za posao, poput komentara regionalnog nadzornika: „Sjajno mladenačko, odlučno okruženje. Sveobuhvatno iskustvo, dinamika posla vrlo korisna i zadovoljavajuća“ ili „Izvršno okruženje, osobito ako volite konkurenciju“.

No, tu su i komentari koji Eurospinu daju dosta loše ocjene. Npr. komentar bivšeg radnika iz odjela prodaje, napisan u rujnu 2020. kaže: „Zaposlenici su samo brojevi na karticama, zapošljavani samo kad su potrebni, prisiljeni pauzu za ručak provesti na paletama u prašini. Imao sam ugovor na nepuno radno vrijeme od 24 sata tjedno, došao sam do 40, a nije mi sve ni plaćeno, jer me šef nekoliko puta natjerao da karticu (za bilježenje radnog vremena) provučem pola sata prije kako mi prekovremeni sati ne bi bili uračunati.“

Radnik također opisuje da je trpio mobing i da je jednom prilikom poslan na liječnički pregled u grad udaljen dva sata vožnje od mjesta u kojemu je radio, te da je nakon toga dobio otkaz, unatoč ugovoru sklopljenom na tri godine.

Drugi komentari kažu da se u Eurospinu radi 6 od 7 dana s tjednim prosjekom od 47 sati, da smjene znaju trajati i po 11-12 sati, sa samo pola sata pauze za obrok. Također, trajanje smjena ne određuje se prema ugovorima o radu, nego prema potrebama dućana, a obavijesti o promjenama radnog rasporeda dolaze u prekratkom vremenu.

„Loše iskustvo! Putovala sam dva tjedna (više od 30 km), a nisam bila plaćena! Petkom i subotom radila sam 12 sati kao blagajnica, uz samo pola sata pauze za ručak, uvijek sam bila pod pritiskom zbog menadžera koji je bio stalker. Špijunirao je iza polica, uzrokujući anksioznost cijelo vrijeme“, piše jedna radnica.

Iscrpljujuće radno vrijeme, stresno okruženje, loš tretman radnika – jedan od komentatora nazvao je voditelje poslovnica „diktatorima koji smatraju da su najvažniji na svijetu“. Posao u Eurospinu radnicima ne donosi stabilnost, jer plaće ne pokrivaju troškove života, a „napredovati mogu samo oni koji imaju poznanstva, a drugi zaposlenici rezervirani su za poniženje i mobing“, stoji u drugom komentaru.

Bivši radnik iz Calabrije napisao je ovako: „Ja sam mesar u Eurospinu. Vjerojatno još samo neko vrijeme. Do jučer sam bio spreman braniti ovu tvrtku, nažalost, moram revidirati svoj stav.

Jučer, 9. 6. 2020. obavijestili su me o obveznom premještanju iz 'tehničkih organizacijskih razloga' u trgovinu više od 200 km od kuće. Naglasio sam da sam upravo otvorio stambeni zajam i, štoviše, odnedavno sam oženjen i sa suprugom čekam dijete. Naveo sam i da nemam obitelj u blizini supruge i sad bih je trebao ostaviti samu za vrijeme trudnoće. Rečeno mi je da tvrtka ne može razmatrati probleme svakog radnika zasebno... Nevjerojatno sam razočaran!"

Najčešća kršenja prava u Sloveniji vezana uz radno vrijeme

Za više informacija pitali smo talijanski i slovenski sindikat trgovine. Slovenski Sindikat radnika trgovine Slovenije (SDTS) odgovorio nam je da Eurospin isplaćuje plaće po sektoralnom kolektivnom ugovoru, dok su u nekim drugim trgovačkim lancima (Lidl, Hofer, plaće veće. U kompaniji nije organiziran sindikat, a SDTS ima članove kao pojedince stoga kršenja prava, do kojih najčešće dolazi po pitanju radnog vremena, rješava individualno.

Raspitujući se o Eurospinu došli smo i do informacije da jedna tekstilna tvrtka u Bosni, proizvodi maske za Eurospin – radnici ove kompanije rade za plaće između 2000 i 2800 kn (500 – 700 KM).

Kakvi će uvjeti rada u ovom trgovačkom lancu biti u Hrvatskoj tek treba vidjeti, ali na temelju iskustava iz zemalja u kojima tvrtka djeluje, ono osnovno stoji – rad radnika u trgovini slabo je plaćen i radi se puno prekovremenih sati. Granski kolektivni ugovor za sektor trgovine u Hrvatskoj ne važi od 2013. godine. Takav ugovor, utvrđen na nacionalnoj razini, pružio bi radnicima neku razinu prava, poput prava na povećanu plaću. Na primjer, kolektivni ugovor iz 2013. sadrži odredbu o isplati dodatka na plaću za 50 posto od satnice. Također, radnici bi imali mogućnost pravne borbe ako poslodavac ne poštuje prava iz kolektivnog ugovora. Uz neisplatu plaće, nepoštivanje kolektivnog ugovora jedini je trenutno legitiman razlog za štrajk.

Zbog manjka zaštite i slabe sindikalne organiziranosti, uvjeti rada u trgovini graniče s robijom. No, kako su istaknuli naši sugovornici u tekstu „[Aktivisti u sektoru trgovine: organizirajmo se i borimo se zajedno](#)“, solidarnost i međusobno povezivanje koraci su prema rješavanju problema u sektoru.

Objavu ovog teksta podržala je Agencija za elektroničke medije, putem natječaja za potporu novinarskim radovima objavljenog 30. 6. 2020.

Izvor naslovne fotografije: [Facebook](#)

Vijest napisala:

[Ana Vragolović](#)

Preporučite članak:

Like 26